

Lõimitud teenuste disain koolist väljalangemise ennetamiseks

Võru maakonnas

Pakkumusku

Võru 2022

MTÜ Võrumaa Omavalitsuste Liit kutsub esitama pakkumust, et leida partner lõimitud teenuste mudelite disainimiseks õpilaste koolist väljalangemise ennetamiseks

LÄHTEÜLESANNE

Tellijaja: MTÜ Võrumaa Omavalitsuste Liit

1. TAUSTAINFO/ PROBLEEMI KIRJELDUS

Üldine hinnang haridusele on Võrumaa omavalitsustes sarnane Eesti keskmisele, kuid paraku on murettekitavad ebahütlased näitajad edasiõppijate ja keskhariduse tasemele jõudjate osakaalus. Laste heaolu loomisel ei ole tagatud enamustes Võrumaa omavalitsustes valdkondadeülest laste ja peredega seotud teemade käsitlemist, puudub koostöö kohalike omavalitsuste vahel ja meetodiline lähenemine on ebahütlane (minuomavalitsus.ee). Maakonna elanike haridustase on Eesti keskmisest madalam (HTM, 2021). Selline olukord nõuab läbimõeldud ja efektiivset tegevusviiside ümberkujundamist.

Võrumaa probleemiks on tugispetsialistide nappus ning teenuste tase. Seetõttu on maakonnas seatud oluliseks sihiks tagada tugiteenuste kättesaadavus kõigile õpilastele läbi maakonnaülese tugiteenuste keskuse. Strateegia näeb ette, et keskusesse on võimalik koondada kompetents, mida õpilased vajavad, kuid mida pole kas spetsialistide puudusel või vajaduse vähesuse tõttu võimalik pakkuda iga kooli juures üksikult. Ka kohalike omavalitsuste arengukavad näevad ette tugiteenuste süsteemi arendamist. Käesolev projekt on oluliseks sammuks teenuste süsteemi struktuuri ja tegevusmeetodite väljatöötamisel.

2. ÜLDINFO

Käesolev pakkumuskutse kutsutakse ellu projekti "Lõimitud teenused koolist väljalangemise ennetamiseks Võru maakonnas" raamis. Nimetatud projekt on laiapõhjaline koosloomeprojekt, mille tulemusena rakendatakse Võru maakonnas uusi valdkondade üleseid lahendusi õpilaste koolist väljalangemise riski varajaseks märkamiseks ning õpilaste toetamiseks. Projekti tegevused

põhinevad valdkondlikel uuringutel ja innovatiivsetele teenuslahendustel. Õpilasetga töötavad spetsialistide koostööd toetatakse erialaste koolituste ning toetavate tugitegevustega.

Käesoleva projekti tegevussuund on muuta senist praktikat efektiivsemaks, et ennetada koolist väljalangemist ning soodustada sekkumisi, mis tõstavad valmisolekut õppes osaleda. Võrumaa Arengustrateegia 2035+ üheks sihiks on tegeleda väljakutsetega, mis on seotud elanike madala haridustasemega. Strateegia peab oluliseks otsida toimivaid lahendusi, kuidas toetada hariduslike erivajadusega laste toimetulekut, arendada lastevanemate pädevusi, suurendada kogukonna ressursi rakendamist, kaasava hariduse võimalusi ning mitteformaal- ja formaalõppe sidustamist õppimist toetavalt.

Projekti läbivad aluspõhimõtted toetavad nii haridus- kui noortevaldkonna riiklikult seatud eesmäärke:

- 1) tõhustatud on noorte eemalejäämise märkamist formaalhariduses ja vajaduse korral sekkumist haridus-, sotsiaal- ja noorsootöötajate koostöös;
- 2) selgitatud on välja ja osaliselt kõrvaldatud noorte ees seisvad takistused;
- 3) rakendatakse terviklähenemist haridusliku erivajadusega õpilaste toetamiseks ja õpilase võimete avastamiseks ning arendamiseks;
- 4) kasvatatakse teenuste mõju hindamise kvaliteeti, lähtudes teadmistest ja praktikast.

Käesoleva projekti mõju koolist väljalangemise riskis olevatele õpilastele seisneb neile individuaalselt sobivate teenuslahenduste rakendamises, mis suurendab nende huvi ja valmisolekut õppetöös osaleda; mõju õpilaste lähedastele seisneb nende suuremas toetatud osalusel õpilase toetamisel ning teenuste kättesaadavuses; mõju spetsialistidele on nende oskuste ja teadmiste arendamises; mõju kogukonnas laiemalt on teenuste valdkonnaülene rakendamine, mis suurendab koostööd ja ühisteadmiste tekkimist, mille toel on võimalik edasi liikuda uute arendustega.

Kohalike omavalitsuse vajaminevate teenuste pakkumise suutlikkusele avaldab käesolev projekt mõju selles, et teenusmodelite lähtekohaks on innovatsioon ehk planeeritud muutus, mis parandab praktikat ja mille eesmärk ei ole uutest teenustest tulenev kulude kasv, vaid olemasolevate teenuste

ja ressursside ümberstruktureerimine efektiivsemaks, õpilase- ja peresõbralikumaks ning kättesaadavamaks.

3. SIHTRÜHM

KOV andmete põhjal vajab iga neljas Võrumaal õppiv noor õppimises tuge. Arvestades, et on õpilasi, kelle puhul on vajadus mitme spetsialisti toe järele, siis pingestub teenuse kättesaadavus veelgi. 16-26-aastaste mitteõppivate ja -töötavate noorte osatähtsus kogu elanikkonnast on Antsla ja Rõuge valla ning Võru linna andmete põhjal 10-12%, mis on kõrgem kui enamustes teistes omavalitsustes Eestis (Sotsiaalministeerium, 2021). Sellised kõrged näitajad rõhutavad vajadust suurendada varajast sekkumist efektiivsemaks. Vajadus on luua teenusmudelid ja sekkumisplaanid, mis võimaldavad arvestada noore individuaalset olukorda. Teenuslahenduste fookuses on need noored, kelle puhul on vaja mitme valdkonna sekkumist.

Käesoleva projekti sihtrühmaks on õpilased vanuses 7-19 eluaastat, kes on koolist väljalangemise riskis ja/või kes on EHIS andmetel üldtuge, tõhustatud tuge või erituge saavad õpilased ning vajavad mitme valdkonna koostöist sekkumist. Teenuste piloteerimisel tuleb rakendada sekkumisi erineva profiiliga õpilastele. Õpilaste kõrval on teiseks samaoluliseks projekti sihtgrupiks tugiteenuseid pakkuvad spetsialistid: hariduse tugiteenused, lastekaitse-, karjääri- ja tervisespetsialistid, noorsootöötajad jt, kellele on suunatud nii teavitustegevused kui ka koolitused ning kes on olulised osapooled disaini ning piloteerimise protsessis. Kaudselt saavad muutustest kasu kõik õpilased, kes teenuseid vajavad.

4. NÕUDED JA OOTUSED TEENUSE DISAINI PROTSESSILE

Eelpool kirjeldatud projekti tegevuste üheks etapiks on teenuste disaini protsess erinevate valdkondade ja asutuste koostöös. Teenuste disaini protsessile eelneb tellija poolt läbiviidavad kaardistusuuringud tuge vajavate noorte ja teenuste osas. Uuringute esmased tulemused, mida saab kasutada ka teenuste disaini protsessis, valmivad septembriks 2022.

Teenuste disaini protsessi eesmärk on teenuste ja tuge vajavate noorte andmete põhjal ning erinevaid osapooli (haridus-, noorsootöö-, sotsiaal-, tervishoid-, õiguskaitse jne) kaasavalt luua viis teenusmudelit, mis toetavad noortele suunatud toe ning koolist väljalangemise ennetuse efektiivsust ja rakendavad noortest lähtuvat lähenemist. Teostatava teenusedisaini protsessi jooksul valmib juhendmaterjal teenuste rakendamisteedade ja soovitusetega, mis on aluseks tellija poolt 2023.aastal läbiviidavale mudelite piloteerimisele ja sellekohasele uuringule. Teenusedisaini protsessiga paralleelselt toimub tellija poolt korraldatud spetsialistide koolitusprogramm.

Käesoleva hanke eesmärk on tellida teenus disainiprotsessi juhtimiseks, mille tulemusena valmivad erinevate valdkondade teenuste koostoimimise mudelid (5) õpilaste koolist väljalangemise ennetamiseks.

4.1. Hanke eseme kirjeldus:

- 4.1.1. tulemusliku teenusmudelite disainiprotsessi korraldus ja rakendamine erinevate osapoolte kaasamisel;
- 4.1.2. koostöömudeli (3 KOV-põhist, 1 maakondlik ja 1 digitaalne) disain;
- 4.1.3. teenusmudeleid kirjeldav juhendmaterjal;
- 4.1.4. Võru maakonnas toimuva viie disainiseminaris sisulise töö korraldus.
- 4.1.5. teenusedisaini lähtealuseks on augustis-septembris 2022 töövõtja poolt kogutud andmed tuge vajavate noorte profiilist ning teenuste ja spetsialistide kaardistusest;
- 4.1.6. teenusedisaini väljundiks on rakendatav juhendmaterjal, mille põhjal luuakse digimudeli tehniline prototüüp ning toimub kõikide mudelite piloteerimine 2023.aastal.

4.2. Teenusedisaini protsessi periood ja kaasatavad osapooled

4.2.1 Teenusedisaini protsessi koordineerimine koos projektimeeskonna kaasamisega algab alates hankelepingu sõlmimisest ja lõpeb hiljemalt 31.01.2023, sh:

- koostöömudelite disain oktoober - detsember 2022;
- disainiseminaride korraldus oktoober - detsember 2022;
- juhendmaterjali valmimine tähtajaks 10.01.2023;

4.2.2. Minimaalselt osalevad teenusedisaini kogu protsessis:

- kohalike omavalitsuste esindajad (sotsiaal, haridus, tervis, noorsootöö jt);
- koostööpartnerid Haridus-ja Noorteametist, Eesti Töötukassast, Võrumaa Kutsehariduskeskusest;;
- Tartu Ülikooli ja Tallinna Ülikooli eksperdid;
- väliseksperdid Islandilt ja Saksamaalt;
- tellija projektimeeskond;
- lapsevanemate esindajad ja õpilaste esindajad

4.3. Teenusedisaini protsessi oodatav tulemus

Disainiprotsessi tulemuseks on uuenduslikud lõimitud tugiteenuste mudelid kolme erineva omavalitsuse tüübi (linn/Võru, territoriaalselt väike/Antsa ja Setomaa vald ja suur omavalitsus Rõuge ja Võru vald) alusel, üks ülemaakondlik mudel ning üks digilahenduse mudel. Loodav mudelite juhendmaterjal on aluseks töövõtja poolt perioodil 01.02.2023 - 31.01.2024 korraldatava mudelite piloteerimisele ning detsember 2022 - veebruar 2023 loodavale tehnilisele digimudeli prototüübile.

4.4. Loodava teenusmudeli sisu

4.4.1. Teenusemudelite loomisel peetakse silmas ühtlustatud ja süsteemset lähenemist, keskendudes olemasolevatele ressurssidele ning nende võimalikult otstarbekale ärakasutamisele, st ei looda juurde uusi ressursse nõudvaid teenuseid;

4.4.2 teenusmudelid sisaldavad:

- koolist väljalangemisohus olevate noorte (erinevate takistuste alusel loodud) isikute võimalikke klienditeekondi (sh kirjeldatakse ära, kus ja millised väljakutsed noorel esinevad);
- soovitatavaid lähenemisi nooreni jõudmiseks ja nende teenusesse jõudmiseks;
- koostöövõrgustike ja - protsesside kirjeldust sekkumise korraldamiseks;
- koordineerimisskeeme;
- teisi teenusmudeli olulisi protseduure;
- ettepanekud teenusmudeli rakendamise tulemuslikkuse ja mõju hindamiseks, arvestades praktilisi andmete kogumise ja analüüsimise võimalusi;
- muid soovitusi rakendajatele.

5. NÕUDED PAKKUALE

5.1. Pakkuja peab hanke algatamisele eelneva 36 kuu jooksul olema täitnud vähemalt 3 (kolm) käesoleva hanke esemele sarnast teenusedisaini läbiviimise ja juhtimise protsessi.

5.2. Pakkujal peab olema hankelepingu täitmiseks vähemalt 1 (üks) teenusedisaini protsessi projektijuht, kellel peab hanke algamisele eelneva 36 kuu jooksul olema kogemus vähemalt 3 (kolme) teenusdisaini juhtimise ja läbiviimisega.

5.3. Pakkuja meeskonnas peab olema vähemalt 1 (üks) ekspert/disainer, kellel peab hanke algamisele eelneva 36 kuu jooksul olema kogemus vähemalt 1 (ühe) sotsiaal- ja/või noorsootöö ja/või haridusvaldkonna teenusdisaini osalemise kogemus, eelistatult koosloomes valdkondadeülese teenusmudeli disainimise kogemus eksperdina.

5. PAKKUJA KOHUSTUSED

5.1. Eelkohtumisel osalemine, mille raames pakkuja tutvustab teenusedisaini protsessi, tellija annab sisendi ning lepatakse kokku edasine tegevuskava;

5.2. koostöös tellijaga teenusedisaini töörühma moodustamise ettepanekud ja kokkulepped teenusedisaini protsessiks. Töörühma moodustab ja kutsub kokku tellija.

5.3. töögrupi kohtumiste ajakava ja sisu planeerimine vastavalt teenuse disaini metoodikale. Kohtumiste ajakava tuleb töögrupile esitada koos esmase kohtumise kutsega.

5.4. töögrupi töö juhtimine, suunates osalejaid vastavalt teenuse disaini metoodikale, et jõuda soovitud tulemusteni. Pakkuja juhib teenusedisaini seminare, valmistab ette vajalikud materjalid ja edastab need töögrupile, koondab sisendi ja töögrupi töö tulemused jms.

5.5. regulaarne koostöö tellija meeskonnaga protsessi kavandamisel ning rakendamisel;

5.6. teenusedisaini protsessi kaasatavate ekspertidega kokkulepete/lepingute sõlmimine;

5.7..osalejate jooksev nõustamine protsessi jooksul;

5.8. tulemuste tutvustamine tellija poolt korraldataval sündmusel;

5.9. teenusedisaini protsessi käigus kogutud sisendi põhjal teenusmodelite loomine ja testimiseks valmis oleva koolist väljalangemis ohus noortele toe pakkumiseks disainitud teenusmodelite juhendmaterjali kirjalik esitamine.

6. NÕUDED PAKKUMUSELE JA PAKKUMUSE ESITAMINE

6.1. Pakkumusega esitatavad dokumendid:

- 6.1.1. sisuline pakkumus (vabas vormis) koos pakkumuse maksumusega;
- 6.1.2. pakkuja ja teenusedisaini projektijuhi varasema teenusedisaini kogemuse ülevaade koos viidetega;
- 6.1.3. kaasatavate teiste ekspertide erialase ettevalmistuse ja kogemuse ülevaade;
- 6.1.4. vajadusel volikiri.

6.2. Sisulise pakkumuse nõuded:

Sisuline pakkumus (vabas vormis) peab sisaldama teenusedisaini protsessi kava, kus on arvestatud punktides 4 ja 5 toodud sisu ja ajakava ning see sisaldab vähemalt järgmist infot:

- 6.2.1. detailne ajakava;
- 6.2.2. teenusedisaini protsessi juhtivate isikute nimi või nimed;
- 6.2.3. ülevaade kaasatavatest ekspertidest ja partneritest (juhul kui on kavas);
- 6.2.4 kirjeldus erinevate osapoolte kaasamisest ning rakendamisest;
- 6.2.5. kirjeldus noorte kui sihtrühma kaasamisest ja rakendamisest;
- 6.2.6. üldine kirjeldus, kuidas planeeritakse jõuda punktis 4 ja 5 oodatud tulemuseni sh iga osapoole oodatav panus;
- 6.2.7. pakkuja poolne nägemus kirjaliku integreeritud teenusmudeli loomise protsessist ja lõplike teenusmudelite ja juhendmaterjali koostamisest. Pakkuja esitab endapoolse visiooni sellest, kuidas jõuda koosloome protsessi tulemusel võimalikult rakenduslike lahendusteni.

6.3. Pakkumuse esitamine

- 6.3.1. Pakkumine saata allkirjaõigusliku isiku poolt digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadressile arenduskeskus@vorumaa.ee;
- 6.3.2. Pakkumuse esitamine tähtaeg on 15.08.2022 kell 23.59;
- 6.3.3. Hanke kontaktisik on Christiana Vaher, christiana.vaher@gmail.com või tel 5331 3888.

7. HINDAMISKRITEERIUMID

7.1. Pakkumuse maksumus

7.1.1. Pakkumuse maksumus: hindamisel arvestatakse esitatud maksumust ilma käibemaksuta.

7.1.2. Punktide arvutamine: madalaim maksumus saab maksimaalsed punktid ning järgnevad maksumused saavad proportsionaalselt vähem punkte.

7.1.3 Punktide arvutatakse valemiga: kõige madalama pakkumuse maksumus/hinnatava pakkumuse maksumus x 30.

7.2. Pakkumuse sisuline kvaliteet

7.2.1. Tellija võrdleb esitatud pakkumusi ning hindab pakkumuse sisu kirjeldust punktis 6.2. toodu põhjal.

7.2.2. Pakkumustele antakse punkte järgmiselt:

- 70 punkti – pakkumuse sisu on väga põhjalikult läbimõeldud ja lahti kirjutatud. Pakkumuse sisu kirjeldusest on võimalik selgelt aru saada, kuidas jõutakse teenusedisaini tulemusel koolist väljalangemise ennetamiseks teenusmudelite loomiseni ja kirjalike mudeliteni; eesmärgi täitmine on tagatud kõrge kvaliteediga.

- 40 punkti – pakkumuse sisu on läbimõeldud ja lahti kirjutatud. Pakkumuse sisu kirjeldusest on võimalik aru saada, et teenusedisaini protsessi ja kirjaliku mudeli loomise eesmärgin täitmine on tagatud keskmise kvaliteediga.

-10 punkti – pakkumuse sisu on üldine, kuid vastab tingimustele. Pakkumuse sisu kirjeldusest on võimalik aru saada, et teenusedisaini protsessi ja kirjalike mudelite loomise eesmärgi täitmine on võimalik saavutada.

7.3. Pakkumuse punktid kokku saadakse hindamiskriteeriumide punktide liitmisel.
